

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/103/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121010579
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3121010579.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Beáty Javorkovej a JUDr. Petra Tótha na neverejnom zasadnutí konanom dňa 05. októbra 2021 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín v trestnej veci odsúdeného

T. L.,

nar. XX.XX.XXXX v X. - U. T., trvale bytom X. - L., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom,

ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2PP/28/2021 zo dňa 08.07.2021 a takto jednomyseľne

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušuje sa napadnuté uznesenie v celom rozsahu a podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Tr. zák. sa odsúdený T. L. podmienene prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 7T/18/2014 zo dňa 10.03.2014 v spojení uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 7T/18/2014 zo dňa 07.06.2018.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. sa odsúdenému určuje skúšobná doba v trvaní 3 (tri) roky a súčasne sa nariaďuje probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zák. sa odsúdenému ustanovuje aj primeraná povinnosť spočívajúca v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

odôvodnenie:

Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 7T/18/2014 zo dňa 10.03.2014 bol T. L. odsúdený pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky. Zároveň mu boli uložené povinnosti spočívajúce v príkaze zaplatiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu a osobne sa ospravedlniť poškodenej.

Uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 7T/18/2014 zo dňa 07.06.2018 bolo vyslovené jeho neosvedčenie sa v tejto skúšobnej dobe a bol mu nariadený výkon trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uznesením súdu prvého stupňa bol odsúdený T. L. podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 415 ods. 1 Tr. por. podmienene prepustený z výkonu vyššie uvedeného trestu odňatia slobody. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. mu bola určená skúšobná doba v trvaní 3 roky a súčasne mu bol nad ním nariadený aj probačný dohľad v trvaní 3 roky. Zároveň mu bola na čas plynutia skúšobnej doby s probačným

dohľadom uložená aj povinnosť podľa § 51 ods. 4 písm. h) Tr. zák. spočívajúca v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediáčnym úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote prokurátor sťažnosť, ktorú zahlásil do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia. Následne sťažnosť písomne odôvodnila prokurátorka okresnej prokuratúry tak, že dôvodom sťažnosti je najmä absencia materiálnej podmienky pre podmiennečné prepustenie spočívajúca vo vedení riadneho života. Z hodnotenia ústavu na výkon trestu vyplýva, že resocializačná prognóza je u odsúdeného hodnotená ako menej priaznivá a riziko jeho sociálneho zlyhania je stredné, nakoľko má len čiastočne kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, keď si plne neuvedomuje jej dôsledky. Preto len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie. Odsúdený bol tiež pred nástupom trestu opakovane trestne stíhaný, pričom v minulosti už bol vo výkone trestu odňatia slobody. Ukladané tresty a ani výkon trestu odňatia slobody nemali na neho doposiaľ pozitívny vplyv a naďalej sa dopúšťa páchania trestnej činnosti. Navrhla preto, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistil, že podaná sťažnosť je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a v zákonom stanovenej lehote, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré týmto výrokom predchádzalo, a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora síce nie je dôvodná, ale z jej podnetu je potrebné „opraviť“ nesprávnosť výroku napadnutého uznesenia.

Súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa k priebehu svojho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmiennečné prepustenie.

K splneniu zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. krajský súd uvádza, že splnenie formálnej podmienky z pohľadu dĺžky doteraz vykonaného trestu odňatia slobody bolo preukázané, keď odsúdený už vykonal viac ako 2/3 z uloženého trestu odňatia slobody - § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák.

V zhode s názorom súdu prvého stupňa aj krajský súd vyhodnotil správanie sa odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody a plnenie jeho povinností ako prejav polepšenia, čím bola splnená aj prvá materiálna podmienka. K tomu krajský súd dodáva, že odsúdeného ústav na výkon trestu vyhodnotil skôr pozitívne. Z jeho hodnotenia vyplýva jediné „negatívum“ spočívajúce v tom, že odsúdený zaujíma len čiastočne kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti. Za omnoho dôležitejšie považuje krajský súd ale zistenie, že odsúdený priznáva spáchanie trestnej činnosti a plne si neuvedomuje len (všetky) jej dôsledky.

Krajský súd k splneniu druhej materiálnej podmienky v podobe pozitívnej prognózy vedenia riadneho života uvádza, že toto je predmetom dokazovania na verejnom zasadnutí a v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. súd hodnotí dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, a to jednotlivo i v ich súhrne.

I keď ústav na výkon trestu vyhodnotil u odsúdeného síce stredné riziko sociálneho zlyhania, súd prvého stupňa jasne a zrozumiteľne vysvetlil, z akých dôvodov považoval aj túto druhú materiálnu podmienku u odsúdeného za splnenú.

Z pohľadu pozitívnej prognózy vedenia riadneho života odsúdeného na slobode po podmiennečnom prepustení sa krajský súd stotožňuje s úvahou súdu prvého stupňa, že hoci bol opakovane súdne trestaný, v jeho prípade je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že trestnú činnosť v trestnej veci Okresného súdu Bratislava V pod sp. zn. 7T/18/2014 spáchal ešte pred obidvoma odsúdeniami v Rakúskej republike. Teda odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody fakticky po prvýkrát, keďže po výkone trestu odňatia slobody v Rakúskej republike ihneď započal s výkonom trestu odňatia slobody už na území Slovenskej republiky. Taktiež je potrebné prihliadnuť na to, že odsúdený udržiava aj počas výkonu trestu odňatia slobody so svojou primárnou rodinou funkčné, podporné a motivujúce vzťahy,

čo nasvedčuje tomu, že po prepustení na slobodu bude mať vytvorené kvalitné sociálne zázemie. Napriek zdravotným obmedzeniam bol odsúdený vykonával pomocné práce v kuchyni pre odsúdených, za čo bol aj disciplinárne odmenený. Má teda osvojené aj určité pracovné návyky. Tým je riziko jeho novej recidívy do budúcnosti čiastočne eliminované. Napokon aj riaditeľ ústavu na výkon trestu navrhol rozhodnúť o návrhu odsúdeného tak, ako to urobil súd prvého stupňa (teda ho podmienienečne prepustiť s dohľadom).

Vyššie konštatované závery z dokazovania vykonaného na súde prvého stupňa navyše vyvracajú podstatné sťažnostné námietky prokurátora, ktoré spočívali v tom, že odsúdený bol pred nástupom trestu opakovane trestne stíhaný, pričom v minulosti už bol vo výkone trestu odňatia slobody, a že ukladané tresty a ani výkon trestu odňatia slobody nemali na neho dopadieť pozitívny vplyv.

Krajský súd na základe vyššie uvedeného potom nevidí „rozumný dôvod“, pre ktorý by zhodu v názore ústavu na výkon trestu a súdu prvého stupňa na možnosť podmienienečného prepustenia odsúdeného s probačným dohľadom bolo potrebné odmietnuť. Je potrebné najmä zvýrazniť tú skutočnosť, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody v podstate po prvýkrát. Z tohto pohľadu neexistujú negatívne skúsenosti z jeho správania sa v skúšobnej dobe po jeho „predčasnom“ prepustení na slobodu.

Krajský súd preto ustálil, že je možné a aj dôvodné dať odsúdenému šancu preukázať, že sa napravil pred vykonaním celého uloženého trestu odňatia slobody.

Je síce pravdou, že neexistuje „istota“, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život. Takúto istotu súdy rozhodujúce o podmienienečných prepusteniach prakticky nemajú a ani nemôžu nikdy mať. Súčasne ale nebolo možné prisvedčiť prokurátorovi v tom, že pre takýto záver nebolo možné mať ani rozumný dôvodný predpoklad. Z písomného odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa, vrátane vyššie uvedených dôvodov rozhodnutia krajského súdu, práve naopak takýto dôvodný predpoklad vyplýva.

Krajský súd považoval napokon určenie skúšobnej doby v trvaní 3 roky s nariadením probačného dohľadu nad jeho správaním taktiež na 3 roky za primerané a zákonné z pohľadu predchádzania v páchaní ďalšej trestnej činnosti zo strany odsúdeného po jeho podmienienečnom prepustení na slobodu.

Krajský súd však zistil nesprávnosť výroku napadnutého uznesenia v prípade uloženej primeranej povinnosti podľa § 51 ods. 4 písm. h) Tr. zák.

Podľa § 68 ods. 1 veta prvá a druhá Tr. zák. pri podmienienečnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienienečným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4.

Podľa § 51 ods. 4 písm. h) Tr. zák. povinnosti spočívajú najmä v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Podľa § 51 ods. 9 Tr. zák. povinnosť podľa odseku 4 písm. h) možno uložiť po predchádzajúcom vyžiadaní správy od probačného a mediačného úradníka o vhodnosti jej uloženia, ak vhodnosť uloženia tejto povinnosti nevyplýva z odborného vyjadrenia alebo zo znaleckého posudku.

Predpokladom pre uloženie povinnosti spočívajúcej v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu je predchádzajúce vyžiadanie si správy od probačného a mediačného úradníka o vhodnosti jej uloženia, ak to nevyplýva z odborného vyjadrenia či zo znaleckého posudku.

V prejednávanej príhode si súd prvého stupňa nevyžiadal správu od probačného a mediačného úradníka a neoboznámil ani odborné vyjadrenie či znalecký posudok, z ktorých by vyplývala vhodnosť uloženia takejto povinnosti. Z týchto dôvodov neboli splnené zákonné predpoklady (v Trestnom zákone „zavedené“ s účinnosťou od 01.01.2019) pre uloženie tejto povinnosti v rámci rozhodnutia súdu prvého stupňa o podmienienečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Z takto rozvedených dôvodov krajský súd z podnetu sťažnosti prokurátora pre vyššie konštatovanú nesprávnosť výroku napadnutého uznesenia zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a sám rozhodol o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu vyššie uvedeného trestu odňatia slobody už s uložením inej povinnosti - § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por.

Krajský súd má za to, že dĺžka skúšobnej doby a nariadenie probačného dohľadu nad odsúdeným, ako aj ustanovenie „novej“ primeranej povinnosti podľa § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zák. spočívajúcej v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie, so zohľadnením toho, že trestnej činnosti majetkového charakteru sa odsúdený dopúšťal aj na území Rakúskej republiky, sú spôsobilé dovŕšiť nápravu odsúdeného na slobode, pričom zohľadňujú povahu spáchaného trestného činu a to, že odsúdený vykonával uložený trest odňatia slobody v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Takto určené podmienky podmiennečného prepustenia budú podľa názoru krajského súdu spôsobilé u odsúdeného „eliminovať“ rizikové faktory jeho možnej recidívy do budúcnosti. Odsúdeného by mali teda viesť k vedeniu riadneho života na slobode, a to bez páchania ďalšej protiprávnej činnosti.

V prípade, ak odsúdený nespĺní podmienky podmiennečného prepustenia, bude možné rozhodnúť o nariadení výkonu zvyšku trestu odňatia slobody.

Z takto rozvedených dôvodov rozhodol krajský súd tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.